UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 4. Pro quibus offerri possit Sacrificium Missæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

Visual Library

Atque hinc intelligitur, quid sit audire Missam pro alio, nam est specialem fructum, quem audiens perciperet tanquam assistens & cooffe-rens, applicare alteri.

22. §. 7. Omnes fideles etiam quatenus offerentes participant de fructu Sacrificii, si dispositi sint. *Dicast.* d. 3. à n. 139. Illi autem magis participant, qui magis vel propiùs concurrunt, nimirum hoc ordine 1. Sacerdos. 2. Pro quo Sacerdos applicat. 3. Ministrantes. 4. Assistentes; & illi omnes ex opere operato, *Suar. Henriq. Rayn.* in Heter. Tom 15. p. 2. s. 3. puncto 4. q. 12. & alii apud *Dicast.* n. 148. 5. Reliqui in Ecclesia fideles, sed tantùm ex opere operantis, *Dicast.* n. 141. Quorum autem fit specialiter mentio in Missa, vel qui specialiter approbant pro se offerri, illi videntur sibi magis quasi appropriare Sacrificium, adeóque cæteris paribus plùs de illo participant, *Pasq.* q. 134. n. 14.

23. §. 8. Angeli non possunt in rigore dici, nequidem offerre Sacrificium, quamvis enim affectum habeant, ut fiat, illudque repræsentent Deo tanquam objectum complacentiæ, aut etiam in protestationem divini dominii, tamen nec Sacerdos offert nomine Angelorum, neque Angeli sunt membrum Ecclesiæ, quæ offert, neque sunt pars populi fidelis assistentis Sacrificio. Nec Animæ Purgatorii computandæ sunt inter offerentes, quia non sunt pars Ecclesiæ militantis. *Scot.* & alii cum *Henao* à n. 1597. contra *Henriq.* & paucos alios.

24. *Q. 4. Pro quibus offerri possit Sacrificium Missæ.* R. §. 1. Potest offerri pro Sacerdote ipso, pro assistentibus, pro Ecclesia tota, & pro quibusvis etiam absentibus fidelibus in Ecclesia: quibus pro-

prodest, etiamsi de hoc nihil resciant, *Suar. Dicast.* d. 2. dub. 3. *Pasqu.* q. 137. & 138. *Aversa* q. 11. s. 10. *Pars* 1. *& 2.*, quòd offerri possit pro Sacerdote & aliis ab ipso distinctis, est certa, *ex Apost. ad Hebræ.* 5. v. 1. & 3., ubi dicit Sacerdotem pro hominibus constitui in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat, quemadmodnm pro populo, ita etiam pro semetipso, quod repetitur c. 7. v. 27. Idem habet praxis universalis Ecclesiæ, & communis sensus omnium fidelium, item Canon Missæ, in quo hoc sæpius dicitur. denique Sacrificium habet se instar publicæ & communis orationis, quæ pro orante & aliis offerri potest. Et specialiter, quòd pro alio offerri possit, docuit Christus, offerens Sacrificium crucis pro hominibus. Atque inde infert cum communi *Pasq.* q. 138. Sacerdotem peccaturum mortaliter, si aliquem de Ecclesia vellet excludere ab universali oblatione & fructu sui Sacrificii, est enim ex institutione Christi, & ex præscripto Ecclesiæ manere debet Sacrificium publicum & commune : attamen opus non est per intentionem expressam offerre pro omnibus, sed sufficit virtualis vel implicita in eo contenta, quòd celebrare velit secundùm Christi institutionem, & Ecclesiæ voluntatem vel ritum, quæ hanc communem oblationem satis sæpe exprimit in verbis Canonis : imò docent plerique cum *Pasq.* suprà contra *Lugo* & alios, licèt Sacerdos vellet, tamen non excludendum fidelem à communione talis Sacrificii & fructûs ex illo, quia cùm agat ùt minister Christi & Ecclesiæ, horum intentio & voluntas videtur prævalere apud Deum. Atque illum fructum, qui semper necessariò provenit, etiam

aliis, esse non tantùm impetratorium, sed etiam satisfactorium, docent *Sot. Navarr. Valent. Bonac.* & alii cum *Pasq.* q. 139. contra *Suar. Kon. Fill. Lugo*, & alios, sic enim videtur asseri in Canone Missæ his verbis: *Pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt, pro se suisque omnibus, pro redemptione animarum suarum. Et* ratio est, quia sacrificium ex natura sua est æquè satisfactoriũ ac impetratorium, ergo non est ratio, cur etiam aliis non prosit quoad utrumque fructum, nam ita re ipsâ profuit Sacrificium crucis. *Pars 3 tia*, quòd prosit etiam ignorantibus, constat ex dictis, quia sic prodest oratio, & sic profuit Sacrificium crucis, omnibus etiam necdum natis: sic etiam sacrificia, quæ offerebat, *Job*, proderant filiis, quamvis ad illa non concurrerent, & fortè etiam nescirent fieri.

25. §. 2. Etiam potest directè offerri pro infantibus, utì habet communis, cùm *Dicast.* d. 2. n. 39. & *Pasq.* q. 140., ubi refert Constitutionem à S. *Clemente* factam his verbis: *Infantum Ecclesiæ memores simus, ut Dominus perfectos eos in timore suo ad adultam ætatem perducat.*

26. §. 3. Etiam pro energumenis, *Pasq.* q. 141. *Aversa* suprà. *Nec obstat* Concil. Eliberitanum his verbis: *Energumeni nomen neque ad altare cum oblatione recitandum, neque permittendum, ut suâ manu in Ecclesia ministret: Nam* non prohibet pro ipso offerri Sacrificium, sed ne ipse faciat ullam oblationem ad altare, utì faciebant alii fideles, & ne ministret Sacrificio.

27. §. 3. Etiam pro peccatoribus, utì certum est ex *Trid.* sess. 22. c. 1. & 2., ubi dicitur: *Hujus quippe oblatione placatus Dominus gratiam & donum pœnitentiæ concedens, crimina & peccata etiam ingen-*

ingentia dimittit. Ratio autem est, quia est sacrificium propitiatorium, quale fuit etiam crucis Sacrificium pro peccatoribus oblatum.

§. 5. Etiam pro hæreticis & schismaticis, utì docent *Navar. Henriq. Bellarm. Suar. Vasq.* & alii, cum *Pasq.* q. 150. & *Dicast.* n. 69. contra *Sot. Gabr.* & alios, quia quamvis sint membra præcisa ab Ecclesia, tamen sunt capaces fructûs impetratorii, ideoque etiam similibus profuit Sacrificium crucis, ergo nisi prohiberet Ecclesia directè offerri pro illis tanquam excommunicatis, licitè pro illis offerretur. 28.

§. 6. Etiam pro catechumenis, utì habent *Henriq. Bellarm. Suar.* aliique sedecim graves Auctores cum *Dicast.* n. 58. & *Pasq.* q. 151. Quòd de aliis etiam infidelibus docent iidem cum *Dicast. n. 47. Pasq.* q. 152. *Arriaga* d. 4. à n. 6. *Burgh.* cent. 3. casu 74. contra *Azor, Vasq. Gran. Hurt. Castrop.* & alios, utrobique contradicentes. Probatur autem inde, quia *Inn. III.* Cap. *Apostolicam.* 2. De Presbytero non baptizato, expressè vult pro catechumeno, id est, non baptizato, attamen credente in Christum, offerri Deo preces & hostias, citátque pro hoc authoritatem SS. *Aug.* & *Amb.* Idem autem est de aliis, qui nec baptizati sunt, nec in Christum credunt, & veniunt nomine infidelium, quia utrique sunt capaces fructûs saltem impetratorii, utì rectè *Aversa* q. 11. s. 10. Hinc Sacrificium crucis pro illis oblatum, etiam illis profuit, neque Ecclesia ullibi prohibet pro illis offerri. *Nec obstat*, quod Christus soli Ecclesiæ reliquerit Sacrificium, *nam* licèt soli reliquerit offerendum, non tamen pro sola ipsa, sed etiam pro extraneis, ubi Ecclesia non prohibet. Et hanc nostram 29.

ſtram ſententiam etiam rectè defendit *Rayn.* in Heter. Tom. 15. p. 2. ſ. 3. p. 3. q. 3.

30. §. 7. Sacrificium oblatum pro infantibus vel pro conſtitutis in peccato mortali, non prodeſt in ratione ſatisfactorii, quia infantes non habent, pro quo ſatisfiat, cùm Baptiſmus remittat culpam & pœnam: in peccatoribus autem ante culpam non dimittitur pœna, utì habet communis cum S. *Thom.* & *Paſq.* q. 142. n. 5., ubi n. 6. docet eum peccaturum mortaliter, qui offerret Sacrificium pro remiſſione pœnæ debitæ peccato mortali necdum remiſſo: imò probabilius eſt cum *Lugo*, *Paſq.* n. 7. *Averſa*, contra *Navarr.* & alios, ſic oblatum pro remiſſione pœnæ poſtea non habere hunc fructum poſt remiſſam culpam, quamvis enim Sacramenta, quæ caruerunt effectu primario, adhuc revivificant ſublato obice, tamen non eſt fundamentum idem aſſerendi de Sacrificio, quod jam antecedenter, dum ponebatur, habuit ſuum effectum primarium, qui erat eſſe cultum Latriæ, & reſtificationem ſupremi dominii Dei.

31. §. 8. Sacrificium Miſſæ offerri non debet directè pro excommunicatis vitandis: quinam autem ſint vitandi, dictum eſt hìc in p. 1. n. 210., nam vìtandi ſunt iidem, qui non tolerati. Et certum eſt pro illis poſſe indirectè offerri, v. g. offerendo pro omnibus peccatoribus, pro reductione hæreticorum vel impiorum, utì habet *Dicaſt.* d. 2. n. 73. Ratio eſt, quia ſunt capaces effectûs impetratorii, & Eccleſia prohibens communicationem in divinis cenſetur loqui de communicatione directa, prohibitio enim illa eſt odioſa, adeoque reſtringenda, *Paſq.* q. 143. n. 1. *Averſa* §. *Decimò.*

§. 9.

§. 9. Peccat mortaliter, qui Sacrificium of- 32.
fert directè pro excommunicato vitando S. *Th. Dicast.* n. 61. *Pasq* n. 2. & 7. etiamsi generaliter pro illis offerret, nullum in particulari nominando vel determinando, uti habet communis sententia, ideoque oppositam esse improbabilem docet *Dicast.* n. 60. Ratio est, quia agit contra prohibitionem gravem Ecclesiæ imponentis tali excommunicato hanc pœnam medicinalem privationis communium suffragiorum, quale est Missa, donec corrigatur & se debitè submittat. *Nec juvat*, quòd fortè per contritionem sit justificatus, uti probabiliùs tenent *Sot. Suar. Dicast.* n. 74. & alii cum *Pasq.* q. 148. contra S. *Antonin. Navarr. Henriq. Bonac.* & alios, *quia* non ideo ab excommunicatione solutus est, ergo adhuc est illicitum pro illo offerre Sacrificium: quod videtur esse decisum ab *Innoc.* III. Cap. 1. *nobis* 28. & Cap. *Sacris.* 38. De sententia excomm. his verbis: Excommunicatus ille, *licèt ad cor rediens, de mandato Ecclesiæ excommunicatos, quos priùs foverat, expugnaverit, non tamen priusquam absolutionis gratiam perceperit, habendus est absolutus, nec si occumbat in hujusmodi bello, sunt absolutiones vel oblationes recipiendæ pro eo, vel orationes Deo porrigendæ: nisi cùm de ipsius viventis pœnitentia per evidentia signa constiterit, & juxta cujusdam constitutionis nostræ tenorem defuncto etiam absolutionis beneficium impendatur.* Ex quibus infert *Pasq.* q. 149. si talis excommunicatus sciretur esse mortuus in gratia Dei, adhuc non posse pro illo directè Missam offerri, donec etiã mortuus ritu cæremoniali esset absolutus. Addunt S. *Th. Nav. Henriq.* & *Suar.* & alii cum *Pasq.* q. 144. nequidem licitũ esse directè

rectè offerre Missam pro ejusmodi excommunicatis tanquam externis ab Ecclesia, ad impetrandam illis reductionem vel solatium, nam sunt semper externi seu ejecti extra Ecclesiam, ergo quando Ecclesia prohibet offerri pro illis, prohibet offerri tanquam pro externis. Putant tamen *Suar. Avila, Henriq. Præpos.* & alii cum *Pasq.* q. 143. n. 4. & *Rayn.* n. 28. Sacrificium illicitè applicatum pro tali excommunicato, fore huic utile, quoad fructum specialem impetratorium respondentem Sacrificio, prout est actio Christi, quia pœna Ecclesiæ non videtur præjudicare institutioni Christi: sed de hoc meritò dubitat *Dicast.* n. 98., & bene concludit rem esse omnino incertam, docet tamen n. 74. cum *Avila* & aliis excommunicatum contritum ex benigna voluntate Ecclesiæ posse gaudere suffragiis, quamvis prohibitum sit, ne publicè & directè pro illo offerantur.

33. §. 10. Licitum est privatim orare pro excommunicatis vitandis, unde potest Sacerdos in Missa sub memento internè pro illis orare, *Suar. Lugo*, *Dicast.* n. 78. aliique communiter contra *Sot.* Idem potest, dum publicè orat nomine totius Ecclesiæ, privatâ intentione & in propria persona pro iisdem orare. Item potest quodvis pium opus, etiam Missam, quatenus est proprium opus talis privatæ personæ, in ordine ad satisfactionem & impetrationem ex opere operantis offerre pro iisdem, quia sic censentur privata oratio, satisfactio vel impetratio, & prohibemur tantùm opera publica pro illis offerre, *Silvest. Angel. Armil. Covar. Nav. Suar. Dicast.* suprà.

34. §. 11. Probabilius videtur cum *Nav. Côn. Sanch.*

Sanch. Fagund. Hurt. & aliis, quos citant & sequuntur *Lugo* d. 19. n. 187. & *Pasq.* q. 146. ac propendet *Dicast.* n. 63. contra *Sot. Avil. Suar. Vasq. Bonac. Azor, Valent. Fill. Amic.* & alios, licitum esse publicè & directè offerre Sacrificium Missæ pro excommunicatis non vitandis, quia in extrav. *Martini V.* in Conc. Constant. *Ad evitanda*, conceditur communicatio cum excommunicatis toleratis etiam in sacris & divinis, ergo sicuti licitum est sepelire in loco sacro, uti fatentur *Suar.* & alii, ita licitè admittuntur ad Missam publicam, censetúrque Ecclesia iterum admittere ad hoc, ut possint participare fructum. *Nec obstat*, quòd maneant excommunicati, adeóque præcisi ab Ecclesia, *nam* propter hoc tenentur ipsi se gerere tanquam excommunicatos, & quantùm est de se, abstinere à communicatione cum cæteris, ideóque tenentur emanere, nec possunt petere Missas vel suffragia communia, sed non ideo aliis illicitum est cum illis communicare, neque Ecclesia ex parte sua est ab illis præcisa, sed licitè cum eis communicat, uti concessit *Martinus V.*, ergo etiam licitè pro illis applicat Sacrificia. Atque ex his inferunt aliqui cum *Pasq.* q. 147. contra *Marchinum* posse Sacerdotem ab excommunicato non vitando acceptare stipendium pro Sacrificio, quamvis enim excommunicatus peccet, quòd petat, ut pro se legatur, tamen supposito illo peccato non peccat acceptans, quia huic licitum est cum ipso communicare; neque priori ejus peccato jam antecedenter posito censetur cooperari.

§. 12. Sacrificium Missæ utiliter offertur pro defunctis in purgatorio existentibus, uti latè 35.

Bellarm.

Bellarm. l. 2. c. 7. & definit *Trid.* sess. 22. Can. 3. cujus verba referam n. 45. Idemque repetit sess. 25. in decret. de purgatorio, putatque *Dicast.* d. 2. n. 111. posse Missâ offerri pro catechumeno defuncto, uti insinuatum est n. 10. & 29.

36. §. 13. Sacrificium Missæ nec offerri debet pro damnatis, nec eis prodesse potest, uti certum est, & tenetur communissimè cum *Raynaudo* in Heter. Tom. 15. p. 2. s. 3. q. 1. & *Pasq.* q. 116. contra nonnullos, qui putârunt posse prodesse, vel ad carendum pœnis usque ad diem judicii, vel ad levamen aliquod, si essent damnati ob crimina non ingentia, vel ad confortationem in patiendo, vel saltem ad solatium, si resciant viventes adhuc sui esse memores, sed quod diximus probatur, nam imprimis id expressè prohibetur Cap. *Pro obeuntibus* 21. & seqq. causâ 13. q. 2 item in *Conc. Tib.* & *Brach.* l. 1. apud *Dicast.* d. 2. n. 88. Deinde nec prodesset illis, tum quia non sunt membra Christi ampliùs, neque actu neque potentiâ, cùm non sint ampliùs capaces gratiæ & hæreditatis æternæ, utpote infallibili decreto destinati ad infelicem æternitatem, tum quia pœna secundùm præsentem Dei providentiam non potest remitti stante culpâ, adhuc taxante sibi talem pœnam, culpa autem damnatorum est perpetua. Hinc mortale est offerre pro eo, qui omnino voluntariè & compos sui se occidit: attamen offerri potest, secluso scandalo, pro mortuo in duello, quia non constat obiisse in mortali, *Dian. Portell.* & alii.

Obji. Multæ leguntur revelationes in contrarium. R. Has esse suppositirias, rectè docet cum communi *Pasq.* suprà, ex rationibus & circum-

circumstantiis prudentibus ità judicandi.

Inst. Ecclesia in Missa pro defunctis orat, *Libera animas de pœnis inferni*, &c. R. *Sot. Azor, Henriq.* putant orare, ut liberentur è Purgatorio. Sed contra est, quia addit, *ne absorbeat eas tartarus*; item *non pœnas æternas sustineant*, certum autem est, eas jam à Purgatorio esse absorptas, nec habere periculum subeundæ pœnæ æternæ, ergo orat liberari ab inferno, vel per modum approbationis, & pii affectûs erga rem factam, utì vult *Dicast.* n. 106., vel secundùm *Lugo, Pasq.* & alios Ecclesia considerat statum animarum, non illũ, in quo nunc sunt, sed repræsentat exitum illarum è corpore, & quasi jam decederent sistendæ Dei judicio, orat, ne damnentur, sed præservativè liberentur à pœnis inferni, Deum enim posse antecedenter moveri per preces, quas prævidet posteriùs ponendas, patet in orationibus aliisque meritis Christi, quæ gratias jam antè Adamo datas merebantur, & simili sensu oramus pro adventu Christi; *Veni Domine & noli tardare*, &c., quasi nos reponendo in tempus antecedens adventum futurum.

§. 14. Esset mortale, si quis pro damnato offerret Sacrificium, non tantùm, quia prohibitum est ab Ecclesia, sed etiam quia sic offerens excederet terminos sui officii, agerétque contra institutionem Christi, *Pasq.* q. 157. Idem videtur dicendum, si offerat pro infante defuncto sine Baptismo, quia nec est, nec potest esse membrum Christi, *Dicast.* n. 113. Si tamen defunctus fuisset adultus, & inter Christianos educatus, qui præsumi posset esse justificatus per contritionem vel amorem Dei, licitè offerretur pro eo, *Pasq.* q. 158. 37.

38. §. 15. Sacrificium Missæ offerri potest Deo in honorem & memoriam Sanctorum; item in gratiarum actionem pro beneficiis, quæ Deus illis concessit, *Trid.* sess. 22. c. 2. Item ad obtinendam eorum intercessionem apud Deum, uti *Trid.* definit ibidem Can. 5. quæ omnia pluribus probat ex antiquissimis liturgiis & PP. *Bellarm.* l. 2. c. 8. Offerri tamen non potest, neque ut propitiatorium pro illis, quia cùm sint Beati, nullâ tenentur culpâ vel pœnâ; neque ut impetratorium gratiæ vel gloriæ essentialis, quæ illis utpote in termino constitutis jam decreta est, & data in mensura debita, putátque *Pasq.* q. 160. etiam non posse offerri directè ut impetratorium illis alicujus gloriæ accidentalis externæ, quia impetratio videtur supponere aliquam indigentiam, sed probabiliùs contradicunt *Suar. Valent. Lugo* aliíque cum *Dicast.* d. 2. n. 82., quibus videtur præiviſse *Innoc.* III. Cap. *Cùm Marthæ.* De celebr. Missar. §. 3., quia satis est supponi carentiam boni, cujus sim proximè capax, quamvis strictè non indigeam; Beati autem re ipsa non habent omnem gloriam accidentalem externam, quam etiam obtinere possunt, hinc Ecclesia orat, ut Sacrificium *Sanctis prosit ad honorem*; item ut *sicut Sanctis ad gloriam*, ita nobis prosit ad veniam.

39. §. 16. Quod dictum est de Sanctis, valet de omnibus, qui post Baptismum mortui sunt ante usum rationis, sunt enim reipsa sancti in cœlo, unde, qui pro tali legeret Missam de *Requiem*, secundùm *Pasq.* q. 159. peccaret mortaliter, quia in re gravi faceret contra ritum Ecclesiæ, & reipsa ostenderet se non bene sentire de efficacia Baptismi & sufficientia ad beatitudinem.

dinem. Docent tamen *J. Sanch.* d. 4. à n. 5. *Mascaren.* & alii sacrificari posse pro homine adulto baptizato in agone, quia potuit postea commisisse veniale. *Nec obstat*, quòd non sacrificetur pro Martyre, qui similiter habere posset veniale, *nam* hoc non ita facilè præsumitur, cùm moriatur pro fide, & ordinariè ex perfecto amore Dei. Quamvis autem *Henao* post Historiam scient. mediæ parergo 23. putet pro tali baptizato posse legi Missam de *Requiem*, tamen meliùs dicunt alii legendum esse de Angelis vel gratiarum actione, utì fit in funere infantium, ne populo detur scandalum & occasio judicandi, quòd Baptismus non remittat omnem culpam & pœnam.

Q. 5. Quid addendum sit circa effectus Sacrificii Missæ. R. Seqq. 40.

§. 1. Sacerdos in Missa potest considerari quadrupliciter, 1. Prout gerit personam Christi principaliter consecrantis, cujus est velut instrumentum. 2. Prout est publicus Minister Ecclesiæ, cujus nomine offert Deo hoc Sacrificium, & in cujus etiam persona orat illa, quæ in Missa recitantur. 3. Prout est privata persona etiam nomine suo offerens & orans. 4. Prout offert & orat nomine illorum, qui ad hoc Sacrificium specialiter cooperantur vel concurrunt, quales sunt Ministri, adstantes; item illi, qui Sacrificium petiêrunt.

§. 2. Fructus Sacrificii est triplex: *primus* respondet Sacrificio secundùm se, prout est opus positum à Sacerdote ùt operante in persona Christi, & dicitur fructus specialis vel substantialis. *Secundus* respondet Sacrificio, prout est opus positum à Sacerdote, ùt operante in nomine 41.